

Politična v državi SNS pavlaličana.

Naročilna lista: Celo leto K 120—, pol leta K 60—, štiri leta K 30—, izven Jugoslavije: Celo leto K 150—. Inserati ali oznanila se računajo po dogovoru; pri večkratnem inseriranju primeren popust. Upravišтво sprejema naročnino, imerate in reklamacije. — Telefon št. 220.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo

Posamezna številka stane 1 krona.

„Straža“ izhaja v ponedeljek, sredo in petek. Uredništvo in upravišтво je v Mariboru, Koroška cesta št. 5. — Z uredništvom se more govoriti vsak dan samo od 11. do 12. ure dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. — Nezaprte reklamacije so poštnine proste. — Telefon št. 220.

94. številka.

Maribor, dne 26. avgusta 1921.

Letnik XIII.

Kraljev manifest.

Mojemu dragemu narodu!

Zlomljen od velikih naporov, ki jih je od Njega zahtevala poverjena mu služba narodu in domovini, je izdihnil Moj mili oče Nj. Veličanstvo kralj Peter I. Svojo plemenito dušo.

Niti pod najtežjimi udarci usode ni Moj oče omahoval v Svoji zvestobi narodu zaobljubljeni misli.

On je v dneh največjih izkušenj in nesreč obvaroval vero v lepšo bodočnost naroda.

Skupno z narodom je krčil pota, ki so dovedla do vstajenja narodne zmage in slave.

Pod Njegovim modrim vladanjem, ki je imelo namen, da ves narod zalvali in vneme za veliki ideal osvobojenja in ujedinjenja naroda, da pridobi zanj simpatije in pomoč bratskega ruskega naroda ter velikih prosvetljenih zaveznikov držav na zapadu, je bilo izvršeno zgođovinsko delo osvobojenja in ujedinjenja Srbov, Hrvatov in Slovencev v veliko narodno državo.

Ko je dokončal to največjo nagrado Svojega Vsemogočnega Boga za brezprimerne žrtve Svoje in Svojega naroda, s katerim je delil zlo in dobro, je Moj vzvišeni roditelj zaprl Svoje oči.

Ko stopam po členu 56 državne ustave na izpraznjeni prestol ter sprejemam kraljevsko oblast v Svoje roke, objavljam Svojemu dragemu narodu, da hočem zvest idealom Svojega očeta čuvati ustavne svoboščine in prava državljanov, ščititi državno edinstvo in bdeti nad pridobitvami naroda, ki so Mi bile izročene v varstvo.

Preprečen radi boleznimi, da pridem na pogreb Svojega očeta in da vršim kraljevo oblast, pooblašam na podlagi člena 58. ustave Svoj ministrski svet, da me zastopa v izvrševanju kraljeve oblasti po Mojih navodilih do Mojega povratka v domovino.

Slava Njegovemu Veličanstvu kralju Petru I. in mir njegovi plemeniti duši!

Zivel narod Srbov, Hrvatov in Slovencev!

Dano v Parizu, 17. avgusta 1921.

Aleksander s. r.

Velik ljudski shod v Mariboru.

Ustanovitev Županske zveze za gornji del Slov. Štajerja.

V nedeljo, 28. avgusta bo v Mariboru večja slavnost Slovenske kmetske zveze — Slov. ljudske stranke za mariborski in sosedne okraje.

Vspored:

Ob 8. uri v baziliki Matere Milosti pridiga.

Ob 9. uri istotam sv. maša za udeležence shoda.

Ob 9. uri v veliki Götzovi dvorani začetek zborovanja.

Govorijo:

Dr. Anton Korošec: Politično-gospodarsko poročilo.

Dr. Verstovšek: Naša vzgoja.

Prof. Vesenjāk: Davčna bremena v tem letu.

Tajnik Zebot: Naše delo.

Ob 11. uri istotam ustanovno zborovanje „Zveze županov, svetovalcev in odbornikov“ za vse okraje mariborskega okrožja.

Vabimo in prosimo naše somišljenike in somišljenice, da pridejo dne 28. avgusta v obilnem številu na to večjo prireditev naše stranke.

Jugoslovanski ministrski blagor.

„Naša Jugoslavija je bogata zemlja“, tako slišimo dan na dan deklarirati, a mi gledamo in opazimo res to bogastvo koj pri vrhu naše državne uprave: naša Jugoslavija je namreč posebno bogata na ministrih. Ne vemo sicer pravega vzroka, zakaj imamo toliko ministrov, ali morebiti bo eden vzrok tudi ta, da se bo med takšno množico vsakokrat dobil tudi ta ali oni prav pametni mož, med mnogimi stenci vsaj nekaj enookih!

Pa šalo na stran! Običajno imajo takšne in večje države, kakor je naša, po 8–12 ministrov; mi jih imamo pa kar 19, da si že učen človek ne more pomniti, zakaj vse imamo posebne ministre, kaj se le, da bi pomnil imena posameznih ministrov.

Imamo na primer ministra za konstituantno in izjednačenje zakonov, pa konstituantne nimamo in naše zakone „izjednačujemo“ enostavno z naredbo, da se navadno slab, ne pa tudi dober srbijanski zakon, razširi s svojo veljavnostjo na vso državno območje. To ministrstvo je bilo dolgo v rokah naših mladih liberalcev. „Upravljal“ ga je skozi dolgo dobo Kramer tako, da mu je Protič javno v zbornici očital nedelavnost in nesposobnost, ker niti enega zakona ni izjednačil in za konstituantno ničesar ni pripravil. Kako tudi, saj je možiček mislil, da mora za dobro državno ministrsko plačo opravljati le glavno agenturo v Beogradu za slovensko Zerjavovanje. Kar se je „Janezek naučil, to je Janezek znal“ intrigiral je proti naši stranki in blatil v Beogradu Korošca in njegove prištelje kakor je svoj čas blatil Kreka iz Dunaja. Vidite, tako nujno potrebno je bilo za našo državo to ministrstvo in takšnega državotvornega moža je mladoliberalna stranka postavila na to mesto. Korito, korito!

V Jugoslaviji imamo tudi ministrstvo za socialno politiko. Na tem stoleu pa smolarsko čepi dolgočasni državotvornež dr. Kukovec, ki je proti socialni politiki, Celjski gospod se ne razume prav nič na socializem in prav malo na politiko, poskusil se je tudi v trgovini in menda tako srečno in uspešno kakor Savič v Ameriki pa radiral in zastopal Jugoslavijo na Angleškem, ker so ga zopet posadili na „socialni stolček“, kakor hitro je prišel v Beograd nazaj.

Imamo tudi ministrstvo za agrarno reformo, a pametne agrarne reforme še tudi v nobenem delu naše države nimamo. Vse, kar se je delalo, se je opravljalo strankarsko, nestrokovnjaško in polovičarsko. V konstituenti smo doživeli, da je barantal Pašič za svojo ustavo z agrarno reformo in za pravil pri tem 1200 milijonov v korist agom in begom in podobnim orientalskim lenuhom. Za socialnim demokratom Koračem so vlekli plače kot ministri za agrarno reformo Poljak in Krizman, oba hrvatska demokratska advokata; zato stojimo tudi tukaj ob samih piškavih sadovih naših državotvornežev, pač pa imamo ogromne stroške v državni blagajni za te gospode.

Kakor malokje drugod, imamo mi v naši državi posebno ministrstvo za pošto in brzojav, zato pa imamo tudi prav slabe pošne razmere. Ze neštetokrat smo slišali naše pošne vodilne uradnike, kako jim je ministrstvo le cokolja in ovira pri urejevanju poštinih zadev.

Ne smemo tudi pozabiti omeniti, da imamo posebno ministrstvo za vere, Seveda ga često opravlja mož, ki je prav malo veren in vsaj proti katoliški Cerkvi in njenim služabnikom nikakor ne kaže preveč vneme in gorečnosti, da bi se njegov resort posebno odlikoval. Pa saj je dovolj, ako je ministrski naslov, plača in avtomobil.

Da, ta nesrečni avtomobil! Vsi ministri imajo namreč tudi vsak svoj državni avtomobil in sicer ne le za osebno potrebo: v teh avtomobilih lahko vidiš v Beogradu in drugod prevažati mobilje, podneвне in ponočne vesele družbe in često poročne svate; seveda vse na državne stroške!

Tako se vleče cela veriga ministrstev in ministrov, ki so pri vrhovni državni upravi tako potrebni, kakor peto kolo pri vozu in kot osebe ta ko plodonosno delavni, da prihajamo v vedno večje homatije in medsebojne razprtije.

Bilo bi pa napačno, če bi pozabili na našega samostojnega Puclja. On sam bi nam omalovaževanje zameril. Tudi ta mož zelo uspešno ministruje najbolj s tem, da se vozi v salonskem vozu med Beogradom in Velikimi Laščami, seveda tudi na stroške države. Drugače naši poljedelci blagor samostojnega ministrovanja prav malo, ali pravzaprav prebridko čutijo. Ampak lušno in imenitno je le, če Dolenjci in Velikolaščani vidijo po dolenjski železniči turati svojega ministra, ko so bili dosedaj vajeni videti le kakšnega skisanega potomca skisanih Turjačanov, če so ti šli v svojo kočevsko „vojvodino“.

Lepo in pametno je ter napredno in moderno, ako se delo deli. Princip delitve dela je pravilen, ali razdeljeno delo se mora res izvrševati in sicer dobro, točno in nepristransko. Nič ne pomaga, ako se osebe določijo, ki ima jo malo sposobnosti, ako se delokrog določi, pa če potem določeno delo malokdo opravlja. In v tem imamo pri naših ministrstvih tudi najslabše vzglede.

Cela vrsta ministrov je na rajži, ali na dopustu ali pa po tedne in mesece v demisiji. Seveda v tem slučaju nič ne delajo, pač pa imajo še posebne doklade in delo čaka, saj „ima vremena“.

Iz vsega navedenega sledi pa sledeče:

1. Ako je lahko cela vrsta ministrov na dopustu ali na potovanju v zadevah, ki ne spadajo v resort — tudi to je pri nas zelo običajno — in lahko cele mesece nadomestuje enega ministra drugi in torej opravlja posel za dva, potem takšna posebna ministrstva niso potrebna in so le velik, nepotreben izdatek v našem državnem proračunu.

2. Mogoče pa so potrebni pa ne znajo ali nočejo vršiti svojih poslov temveč vršijo le slabo delo za dobro plačilo. V tem slučaju pa se mora spametovati naša javnost in na ta mesta postaviti prave moze.

3. Vsekakor pa je jasno, da je ministrskega blagora v naši državi preveč in bo treba število reducirati pa tudi plače revidirati, kajti tudi ministri ne smejo odreti države za dnevno 1200 K, kakor je to sedaj, nevračunano vse njihove druge ugodnosti in pribojške.

Kaj je z Gornjo Šlezijo?

Dvoje problemov povzroča državnikom zaveznikov velisil obilico prikritih in neprikritih skrbi: maloazijsko vprašanje in delitev spornega ozemlja v Gornji Šleziji. Maloazijsko vprašanje še zaenkrat ni stopilo v odločilno fazo. Grki se sicer trudijo z vojaškimi pohodi, ki naj bi pospešili

končnoveljavni polom kemalistov, ostala Evropa pa z mirnostjo prepušča rešitev tega vprašanja bližnji bodočnosti. Vse drugače pa stoji stvar v Gornji Šleziji. Tu se križajo interesi hladno računajoče Anglije z maščevalnimi nameni vročerkvne Francije. Anglija, osobito njen državnik Lloyd Ge-

orge, se zavzema z vso doslednostjo za dodelitev nedeljenega industrijskega ozemlja — Nemčiji. Francija pa zahteva — iz strahu pred ojačeno Nemčijo — rešitev gornješleziskega vprašanja v smislu poljskih zahtev. Omenjeni v diametralnem nasprotju se nahajajoči zahtevi obeh zmagovalk sta antantno silno pretresli. Zadnje seje vnovnega sveta so nudile sliko popolne razdvojenosti. Lloyd George in Briand sta merila svoje moči in edina sreča je bila, da se je zastopnikoma Italije in Japonske posrečilo, preprečiti s — pretkano gesto izbruh očitega nasprotstva.

Vrhovni svet se je v vprašanju G. Šlezije odločil, v oči gled angleško-francoskemu nasprotstvu, za predložitev zadeve svetu zveze narodov. Nedavno je Lloyd George izjavil, da svet zveze narodov po njegovem mnenju ne bo sam poizkusil z rešitvijo težavnega vprašanja, marveč ga bo krátko malo prepustil odboru najpriznanejših juristov. Če nas poročila listov ne motijo, pride Gornja Šlezija pred razsodišče. Vprašanje Gornje Šlezije nas pravzaprav ne bi zanimalo, ako bi nam ne dajalo migljajev (zakasnelih, ep. ur.) glede Koroške. Ze zgolj iz vseslovenskega stališa je želeli, da pripade G. Šlezija Poljakom. Vzpričo dejstva, da je sporno ozemlje posejano s sporadičnimi, vsekakor pa obseznimi skupinami poljskega življa, ni pričakovati popolne dodelitve Nemčiji. Objektivno razsodišče — in le na popolni objektivnosti razsodišča slonijo naša razmotrivanja — bo z izdatno koncesijo načelu mediokritete ustvarilo navsezadnje kak „corpus separatum“, ki bo kot „Puñerstaat“ med prizadetima državama zadovoljil obe rivalizujoči zmagovalki. Zadovoljna bo Anglija, ker si bo v Gornji Šleziji brez nemške kontrole lahko zasigurala gospodarski upliv; istotako pa bo zadovoljna Francija, ki bo smatrala oživotvorenje neodvisne Gornje Šlezije za uspeh maščevalne politike g. Brianda. Problem Gornje Šlezije je podoben vprašanju naše Reke. Vsled d'Annunzijevih pustolovščin je resko vprašanje že z vso resnostjo ogroževalo odnošaje med našo državo in Italijo. Ko je konflikt došel do vrhunca, so v Parizu proglasili Reko za neodvisno državo. Resnica in sicer neovrgljiva resnica ostane, da je d'Annunzio vzel nam Jugoslovanom to, kar je Kraljev odvzel oholim Nemcem. Res je sicer, da Reka danes ni spojena z „materjo Italijo“ in da Gornja Šlezija ni poljska, ali eno sta dosegla oba, d'Annunzio in Korfanty: da Reka ni jugoslovanska in da Gornja Šlezija ni nemška.

Ko smo izgubili Koroško, se je naša vlada izgovarjala, čes, odlokom vrhovnega sveta se ne moremo zoperstavljati. Z odločno „korfantija-do“ bi bili preprečili plebiscit in Koroška bi danes ne bila avstrijska. Intervencija zaveznikov bi bila gotovo izostala, ako bi na Koroškem kak jugoslovanski Korfanty v tistih usodepolnih dnevih proglasil svojo diktaturo in se zoperstavil (vsaj v prvih tednih) — sklepom vrhovnega sveta. Ker nismo ničesar riskirali, smo propadli. Poljska ima vsaj to zadoščenje, da Nemci v Gornji Šleziji nimajo prve in zadnje besede. Na Koroškem pa je na tisoče Slovencev izročenih Nemcem na milost in nemilost... To je razlika med politiko, ki jo je inaugurirala pametna Poljska in med klečeplazenjem naših državljanov pred pariškimi forumom.

Ze bližnja bodočnost bo pokazala, da je Korfantijeva diktatura v Gornji Šleziji odločila usodo te pokrajine, ki je kot bogato industrijsko ozemlje zaneslo med mogotce zapada razumljiv razdor. Neodvisnost Gornje Šlezije je postala dejstvo najkrajše bodočnosti.

Širite katoliške liste!

Muropoljem!

Spanom, občinskim svetovalcem, odbornikom in vsem drugim somišljenikom ter somišljenicam ljutomerskega in gornjeradganskega okraja.

V nedeljo, dne 4. septembra po večernicah (8. ura) bo pri Sv. Križu na Murskem polju velik ljudski shod

Shod z ustanovitvijo okrajne županske zveze pred Slomškovo dvorano. Govorijo naši poslanci in drugi. Zaupniki vseh občin obeh okrajev, agitirajo za veliko udeležbo. Organizirajo prihod udeležencev na vozovih.

Slov. kmetiska zveza.

Politični pregled.

KRALJEVINA SHS.

Naš kralj se zmiraj leži bolan v Maribu. Zadnja poročila govorijo o bližnjem se okrevanju. Dal Bog, da se to čim prej uresniči! Politika je v navideznem zastoju. Glavni stranki: radikalci in demokrati, so odgledali svojega pogajanja do jeseni, ko se sestane parlament. Seveda bi „demokratje“ radi dogovore sedaj, ker se bojijo uspeha Protičeve akcije.

V Beogradu sta se sestala dne 23. t. m. bivši ban Laginja in Protič. Razpravljala o sodelovanju s hrvatsko zajednico.

ČEHOSLOVASKA.

Je po zatrdilu dunajskih listov odločno odklonila ožjo zvezo srednjeevropskih držav v „federacijo“, ki bi poleg „male entente“ obsegala tudi še Avstrijo, Madžarsko in Bolgarijo. Mi smo mnenja, da bi bilo najbolje vzeti še širši koncept in spraviti celo Evropo v ožjo politično-gospodarsko zvezo. Seveda do tega spoznanja še pot zelo dolga, toda gospodarski in socialni problemi nas bodo v to prisilili.

MADŽARSKA.

Je imela proti nam popoln diplomatičen uspeh, mi pa smo doživeli poraz. Izpraznitev Pečuha in Baranje je končana: Madžari so v pokrajini razglasili „nagli sod“ in tako začeli urediti te kraje.

ŠPANSKA

Nabira po svojem porazu v Maroku tuje vojake v legije. Iz Angleškega so že odšli prvi transporti vojakov, ki se brez dela.

BOLGARIJA.

Ker je dobila Bolgarija od vrhovnega sveta nalog, da mora razpustiti svojo stalno vojsko in jo nadomestiti z dobrovoljci, je završelo po vsej državi. Vlada je izdala poziv na narod, da se prostovoljci takoj prijavijo, toda temu pozivu se je odzvalo le samo — 17 dobrovoljcev. Po vsej državi se sedaj vrše shodi za nabiranje dobrovoljcev. Vlada je tudi sestavila obsežno obtožbo vsega bivšega ministrstva Radoslavova, ki je bilo na vladi v letih 1913—1918. Zaradi veleizda je so obtoženi bivši ministrski predsednik Radoslavov, ministri Popov, Pešev, Tončev, generala Zekov, Bojadžijev in več drugih. Za priče je poimenoval 188 raznih oseb. Razprava se bo vršila dne 5. septembra t. l. Kakor javljajo vesti iz Bolgarije, je vsa Bolgarska javnost sprejela vest o smrti našega kralja Petra z veliko spoštljivostjo. Vsi listi prav lepo pišejo o našem velikem kralju.

Cudna politika. „Slovenec“ poroča, da je Bolgarija prijavila k pogrebu kralja Petra deputacijo, ki jo je naša vlada zavrnila. Razumemo, da ni lahko preboleti ran, ki so jih od Radoslavova in Ferdinanda Koburg: zapeljani Bolgari zadajali Srbiji, ali gotovo ni dobro za vsako ceno odbijati soseda, ki priznava svojo krivdo in hoče uravnati svojo politiko drugače.

Politična poročila.

p Veliki okrajni shodi Slovenska kmetiska zveza se vršijo po sledečem redu: 28. avgusta ob 9. uri dopoldne

v Mariboru; 4. septembra ob 3. uri popoldne pri Sv. Križu na Murskem polju; 8. septembra po pozni službi božji (ob 11. uri) na Humu pri Orlovski; 11. septembra v Slov. Bistrici in 18. septembra v Ptuj.

p Naša gospodarska „svoboda.“ Belgrajska „Epoha“ doznava, da namerava nemški velekapitalist in strokatni milijonar Hugo Stinnes odkupiti večino naših rudnikov in metalurgičnih podjetij. Stinnes je strah za veznikov. V svojih rokah ima velikanska podjetja v Italiji, Sviči, Rumuniji, Rusiji, Avstriji, Madžarski in Bolgariji. Sedaj se je vrget z vso silo na Francijo, Belgijo in našo kraljevino. „Epoha“ je izvedela iz prav verodostojnih virov, da pride Hugo Stinnesov sin v spremstvu znanega dr. Kranza iz Dunaja in obdan s celo četo finančnikov in inženirjev v par dnevih v Jugoslavijo, kjer bo pregledal naše premogovnike in druge rudnike. Stinnesove namene bodo gotovo naši policajdemokrati in bankokrati v popolni meri podprli, o tem se bo javnost v poznejši dobi prav lahko prepričala.

p Prepozen in nepotreben poziv. Demokratsko samostojni koritarji in intrigantje iz Prekmurja pišejo v „Jutru“: „Sploh je pa zadnji čas, da se osnuje v Prekmurju organizacija, ki pozna razmere in gre vladi na roko v težkih prekmurskih zadevah z dejanjem.“ Ta zahteva je kratkomočno neumnost, odnosno nesramnost. Vlada ima svoje lokalne organe, ima pa tudi od ljudstva izvoljene zastopnike domačine. Te naj poslušajo, pa bo ljudstvo zadovoljno in razmere v našem Prekmurju ne bodo prav nič „težke.“ Ljudstvo tudi samo to hoče; odklanja pa demokratsko-samostojno uradno in ne-uradno frakirajo.

p Lov na komuniste. V zadnjih dneh so oblasti pozaprle celo vrsto komunistov, o katerih se je zaznalo, da so rovarili proti državi. V Beogradu je med drugimi policija zaprla tri komunistične dijakke, ki so baje bili v zvezi z Gagliardijem.

p Komunistična železničarska organizacija za Slovenijo s sedežem v Ljubljani je vsled vladne odredbe razpuščena.

p Razorožitvena konferenca v Vašingtonu. Bivši predsednik Združenih držav Severne Amerike, Wilson, je popolnoma ozdravel. V ameriškem senatu se je stavila zahteva, da sedanji predsednik države Harding imenuje Wilsona za ameriškega delegata na razorožitveni konferenci v Vašingtonu.

p Peraz Spancev v Maroku. Borba Spancev s Kabili v afriški pokrajini Maroko se nadaljuje. Polovica armade Spancev in sicer 14.000 mož, je v pokrajini Mellila padla. Drugi del španske armade se pa pogreša že od padea trdnjave Arnit. Kabili so odvezli Spancev nad 100 topov, mnogo strojnico, 10.000 pušk in drugega vojnega gradiva. Spanci upajo, da bo poveljnik španskih čet general Berenguer ubranil glavno mesto Mellilo pred padcem. Tako imajo Spanci nesrečo s svojo zadnjo nasebino. V prvih stoletjih srednjega veka najmočnejša Kolonijalna država je sedaj izgubila — zadnjo pomembno posest.

p Občinske volitve v Crnigori so se ob piči udeležbi izvršile popolnoma mirno. Demokrati so dobili 20 občin, radikalci in demokrati skupaj 2 občini, radikalci 8, republikanci 2, neodvisni socialisti 1 in neodvisni 3 občine. V Cetinju so zmagali demokrati, v Podgorici pa radikalci.

Dnevne vesti.

d Dr. Korošec se je vrnil iz Karlovi Var na Češkem, kjer si je okrepil svoje zdravje. Odpotoval je h kraljevemu pogrebu v Beograd in se vrne na Stajersko, da se udeleži shoda v Mariboru in orlovske prireditve v Ljutomeru. Skoro gotovo gre tudi na par drugih naših večjih shodov, ako ne bo zadržan.

d Katoliški shodi na Kranjskem. Na Gospojnico se je vršil v Novem mestu na Kranjskem prvi katoliški shod, katerega se je udeležilo čez 10 tisoč oseb. Ta shod je bil sijajna manifestacija katoliške misli. Te dni se pa pripravljajo novi katoliški shodi v Domžalah, na Brezjah, v Ribnici, v Zuženberku, v Zagorju itd. Živimo v

dobi notranje revolucije človeških sre in trdno smo uverjeni, da bo v tej revoluciji zmagal križ.

d Orlovski tabor v Sevnici je oblasiven zabranjen zaradi nalezljivih bolezni.

d Krona umira. Vlada je odredila da bo s 1. septembrom t. l. na vseh poštah uradih naše kraljevine uvedena edino dinarska veljava. Izplačila in vplačila se bodo zaračunala edino le v dinarjih.

d Tat vrne cerkvi ukradene reči. V frančiškanski cerkvi v Mariboru je nekdo odlozil dva v neznani cerkvi ukradena prta. Opozarjamo gg. duhovnike, ki pogrešajo prte naj pridejo in si ogledajo. Prta sta v zakristiji oo. frančiškanov v Mariboru.

d Ali je župan sluga vseh uradov? Dobivamo pritožbe, da davčni, politični, vojaški, sodni in zadnji čas celo carinski uradi kar bombardirajo občinske urade kmetijskih občin s samsimi povelji in strogi naričili. Župan, tajnik, sluga in občinski odbor bi naj dostavljali davčne predpise, rubil, iztirjalval globe, tiral nepridiprave v ječo, lovil ubežnike, tihotapce in verižnike, kratkomočno župan bi moral biti danes vsem mogočim uradom „Mädchen für alles“. In vse to mora opravljati občine zastopnik! Tako ne bo šlo naprej. Treba bo strogo ločiti, kar je občinski urad res dolžan storiti in kaj ne. Zategadelj župani in vsi člani občinskih odborov organizirajte se v Županski zvezi, katera vam bo po strokovnjakih dajala brezplačna navodila v vseh zadevah, ki se tičejo uradovanja in uprave v občini. Županska zveza ima za celo Slovenijo svojo centralo v Ljubljani. Prihodno nedeljo, 28. avgusta se bo v Mariboru za severni del Slov. Stajerja ustanovila Okrožna Županska zveza. Vabimo občinske može, da pridejo iz vseh okrajev k temu zborovanju, ki se vrši od 9. ure naprej v veliki Götzovi dvorani. Pozivamo župane in vse člane občinskih odborov (tudi namestnike), da prijavijo svoj pristop k Županski zvezi. Letna članarina znaša 8 K. Dokler Županska zveza ne bo imela svoje lastne pisarne, sprejema prijave udov in daje potrebna navodila. Tajništvo SLS v Mariboru, Koroška cesta 5 in Tajništvo SLS v Celju, hotel „Beli vol“.

d Brezglavost naše vlade. „Opor“ poroča iz Beograda: Letošnja zveza v Baranji je bila izvanredno bogata. Mnogi naši trgovci so kupili ogromne količine žita, nekateri celo do 100 vagonov. Vsled nenadne izpraznitve baranjskega ozemlja so te zaloge padle Madžarom kot dobrodošli plen v roke. Slepa pokornost naših vladinorcev pred „zlatim teletom“ zapadnih velesil se bridko mašuje!

d Baranjski begunci. Iz Osijeka poročajo: Semkaj je prispelo 492 madžarskih rodbin, osobito delavskih, ki so zbežali pred terorjem Horthyjevih krvnikov. S temi rodbinami je prispelo 632 delavcev različnih kategorij: 208 rudarjev, 153 metalurgičnih delavcev, 134 mizarjev, 6 slikarjev, 18 čevljarjev, 57 zidarjev, 15 krojačev itd. Posebna komisija izdeluje načrt za razdelitev teh delavcev, ki so izjavili željo, da se naselijo v naši državi. Jugoslavija je res postala že neka ko „pribežališče grešnikov“. Najprej Wranglovej ...

d Alojzij Jirasek, znameniti češki pisatelj in mislec, je slavlil dne 24. t. m. svojo sedemdesetletnico.

d Ernest Daudet. V Parizu je umrl pred par dnevi francoski zgodovinar in pisatelj Ernest Daudet. Pokojnik je bil brat znamenitega novelista in romanopisca Alphonse Daudet. Razumljivo je, da ga je bratova slava osenčevala. V svojih zgodovinskih delih se je bavil ponajveč z zgodovino francoske emigracije. Kot novinar je sodeloval pri svetovnem listu „Tempus“. Umrl je v starosti 84 let.

d Film v kirurgiji. Berolinski kirurg dr. von Rothe je izumil aparat, ki sam fotografira operacijo. Nad operacijsko mizo, na kateri leži bolnik s prerezanim truplom, visi aparat, ki posname ves tok cele operacije. Aparat funkcionira zelo točno. Z tem izumom bodo velika kirurški predavanja na medicinskih fakultetah zelo olajšana.

d Hugo Stinnes je kupil največje založništvo knjig. „Eclair“ javlja, da je Stinnes kupil največje založništvo

v Zürichu ter da bo osebno skrbel in kontroliral izdaje tega zavoda. Tako rastejo njegova založništva od dne do dne. Poleg Kruppa, Thyssena in Rathenau-a je Stinnes največji bogataš Nemčije.

d Pobijanje alkoholizma. V mestu Lausanne v Sviči je bil pretekli ponedeljek otvorjen 16. kongres za pobijanje alkoholizma. Kongresa se udeležuje čez 3500 oseb. Otvoritveni seji je tudi prisostvoval predsednik švicarske ljudovlade.

d Nasilje brezposelnih v Sviči. V seji mestnega sveta v Winterthurju v Sviči so razpravljali o vprašanju podpore brezposelnim. Med sejo so vdrla brezposelni demonstrantje v sejo dvorano ter pretili in psovali svetovalce. Metali so celo cvetlične lonce v dvorano. Tudi redarjem niso prizanesli, kajti porinili so jih iz dvorane. Konečno se je voditeljem posrečilo pomiriti razburjene duhove, nakar so zapustili sejo dvorano ter demonstrirali po ulicah.

d Rimske Toplice. „Kaj tacega Smarjeta še ni videla“ — tako in podobno se izraža tukajšnje ljudstvo o orlovski slavnosti dne 7. avgusta. — Če pa se gospodje krog „Nove Dobe“ skrivajo pod plašč „domačinov“, ki jim je bil orlovski nastop le navaden sejm nič čudnega! Prav lahko namreč, da so kaj zbarantali tisto nedeljo, saj je bilo na Toplici vendarle nekaj gostov njihove „sorte“. Silno moderno pa si je pljunil g. opazovalec „Nove Dobe“ v lastno skledo z duhovitim stavkom, da je bila cela orlovska prireditev v Rimskih Toplicah „klaverno kazanje Marijinega devištva“. Kaj ne, plesa ni bilo in pijančevanja po sokolskem vzorcu, Orli in Orlice so se v večernim vlakom že odpeljali. — to vse bode, ker take discipline Sokol nima!! O telovadbi smo slišali še precej las-kavo kritiko tudi iz ust nasprotnikov, če je pa g. opazovalec med nastopom dremal in mešetaril, mu radi prepustimo njegove iluzije. — Radi dovoljenja naj se g. državni nadzornik Ušlaker in gospodje „Novodobčani“ le pomirijo! Orel je Orel in ne bo nikdar vprašal imenovane gospode: Smem, ali ne smem?! Kadar pa bomo Orli radi kake nedovoljene prireditve v kajhi sedeli, nam lahko gosp. opazovalec milostno korenček strže. Tudi g. dr. Ogrizek je ostal „Novi Dobi“ v želodcu radi svojega govora, ker je natočil vsem neustrašeno „čistega vina“.

d Toča v občini Tinje. Slovenska kmetiska zveza je po svojem Tajništvu v Mariboru zahtevala, da davčna in politična oblast prečeni škodo, ki jo je napravila toča v obč. Tinje pri Slov. Bistrici. Te dni smo dobili od okrajnega glavarja dr. Lajnsiča dopis št. 37647, da se je z ozirom na naše posredovanje že potrebno ukrenilo. — Če bi oblasti kljub temu ne storile potrebnih korakov, perimo obvestila od vseh prizadetih. — Tajništvo SLS v Mariboru.

d 11 mesečni tečaj na državni kmetijski šoli v St. Jurju ob juž. žel. se začne začetkom novembra t. l. Kolikove lastnoročno pisane prošnje za sprejem naj se pošljejo podpisaneu ravnateljstvu do konca septembra t. l. Prošnjam je treba priložiti: krstni list, domovnico, zdravniško, pravstveno in zadnje šolsko izpričevalo ter reverz staršev, da se zavežejo redno plačevati predpisane pristojbine. Oskrbnino je treba plačati mesečno naprej po 240 K. Nekaj učencev, ki dokažejo z uradnim potrdilom, da so res potrebni, zamore dobiti tudi polprosta mesta. Ako pa zapusti učenec brez tehtnega vzroka zavod pred koncem tečaja, je v vsakem slučaju plačati do istega časa popolno oskrbnino kolikor v resnici stane. Sprejemajo se le sinovi kmetov, najmanj 16 let stari, ki so dovršili vsaj ljudsko šolo z dobrim vspehom. Boljša predizobrazba, kakor tudi večja starost, daje prednost. — Ravnateljstvo državne kmetijske šole v St. Jurju ob juž. žel.

d Na Bledu se uveljavijo s 1. septembrom posebijske cene. Soba z eno posteljo stane največ 30 K. Za dobo velesojma bode posloval na Bledu poseben stanovanjski urad, ki bo nakažoval posetnikom stanovanja. Uradoval bode v Blejskem domu do poslednjega večernega vlaka. Ni ravno poceni na našem Bledu!

g Padanje žitnih cen na Celoslovenskem. "Narodni Listy" opozarjajo na očitno poročilo tržnega urada v Brnu, glasilom katerega je desinteresanost velemlinov, ki svojih starih zalog moke ne morejo prodati, v značni meri pospešila padanje žitnih cen.

d Pevska zveza je izdala v peti in šesti prilogi "Pevca": "Lepa naša domovina", za meš. zbor. "Pravde Bog" za moški in mešan zbor v slovenskem prevodu odobrenem od poverjenosti za uk in bogočastje v Ljubljani (3. dec. 1920, št. 5684), St. Premeri: "Zdravica" za mešani in moški zbor ter dve prekmurski narodni. Vstred velikega povpraševanja je data to prilogo posebej ponatisniti in jo razprodaja Cirilova tiskarna v Mariboru po 5 kron komad.

Solskim uradom in vodstvom ter p. n. učiteljem in učiteljicam priporoča Cirilova tiskarna v Mariboru Solske tiskovine in knjige, pisarniške potrebščine kakor: črnilo, peresa, peresnike, svinčnike, radirke, ravnila, papir, gobe, kredo in drugo. Na razpolago ima tudi vse predpisane zvezke in Solske knjige. Posebno se opozarja na lepe risalne bloke. Kdor vzame najmanj 100 raznih zvezkov, dobi 10 komadov kot nameček za revne otroke. Cene vseh predmetov so priznane najnižje.

Starši, dijaki in učenci, pozor! Kdor hoče poceni kupiti Solske knjige in Solske potrebščine, posebno zvezke, risanke, risalne bloke, papir, peresa, svinčnike in druge reči, naj gre v Cirilovo tiskarno v Mariboru. Tam se dobi posebno poceni tudi fini risalni papir.

Venec sv. pesmi se je silno prikupil slovenskim cerkvenim pevcem. 3. izdaja je imela 600 pesmi, najnovejša 9. izdaja pa obsega 1000 bogoljubnih pesmi. Urejena je tako, da se more rabiti tudi poleg 8. izdaje, ker se pri prvih 600 pesmih strani nove izdaje popolnoma vjemajo z 8. izdajo, nove pesmi pa so vse v dodatku. Tako krasne zbirke slovenskih pobožnih pesmi ne najdeš nikjer. Venec stane vezan v polplatno s poštno vred 30 K, brez poštne 7 K manj. Naroči se v Cirilovi tiskarni v Mariboru. Pobožni slovenski pevci in pevke, sežite po tej krasni zbirki.

Iz Maribora.

m Pobijanje draginje. Trgovci se opozarjajo na uredbo o pobijanju draginje, koje se naj strogo drže, ker so kazni zelo visoke. Uredba je sledeča: Cl. 5. Vsakdo, kdor prodaja življenjske potrebščine v trgovini, na trgu ali na drugem kraju, mora označiti cene posameznim predmetom tako, da jih vsakdo lahko vidi. Cl. 6. Vsak prodajalec mora imeti na prodaj vse življenjske potrebščine, ki jih je nabavil za prodajo. Cl. 7. Za vse vrste potrebščin, naštetih v členu 1 te uredbe, katerih cena ni maksimirana, je prodajalec prepovedano zahtevati višjo ceno, nego je ona, ki zavaruje običajni in dovoljeni trgovski čist dobiček. Cl. 12. Kdor od onega, ki prinaša živ-

ljenjske potrebščine na trg, se na poti do trga kupi te potrebščine zato, da bi jih ne bilo na trgu, ali da bi jih bilo malo in da bi jih sam lahko drago prodal, se kaznuje z zaporom od 10 dni do treh mesecev in v denarju od 1000 do 50.000 din.

m Dr. Lašič in njegov dosedanj oškrbnik morata kot hišna posestnika biti silna reveža, kajti niti za počastitev spomina umrlega kralja Petra I. niti za splošne narodne prireditve nimata najmanjše zastavice. Pa pravijo da je g. dr. Lašič eden najbolj močnih stebrov naših državotvorcev. Radovedni smo, ali bo tudi ta takt bilježilo "Jutro" ali "Tabor".

m Mariborski veliki zvon — počil. V nedeljo zvečer je počil veliki zvon v zvoniku stolne cerkve. Zvon je iz l. 1710. Po ljudski pripovedki so dale mariborske žene in dekleta zanj svoje srebrne pase; radi tega vlitiga srebra ima zvon svoj srebrno-mili glas. V kroniki je zapisano, da je njegova teža 99 starih centov ali okroglo 56 meterskih stotov.

m Duhovne vaje za lavantinsko škotijo so bile v cerkvi sv. Alojzija od 22. do 26. t. m.; udeležilo se jih je okoli 100 duhovnikov iz vseh delov škofije. Vodil je duhovne vaje preč. o. F. Tome iz Družbe Jezusove; v temeljito in jasno osnovanih, retorično dovršenih govorih je obdelal obširno — vsako premišljevanje je trajalo nad 1 uro — vse za duhovnikovo življenje važne resnice. Bodi preč. patru najprisrčnejša hvala za njegov veliki trud!

m Pregled invalidov za mesto Maribor se vrši dne 1., 2., 3. in 5. septembra 1921 in sicer od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 6. ure popoldne v dravski vojašnici (invalidski oddelek). Podrobnosti na magistratni deski.

m Mariborska podružnica Slov. planinskega društva priredi tri izlete k Mariborski koči in sicer: v soboto, dne 27. avgusta, odhod točno ob 14. uri izpred Velike kavarne, vodi g. B. Rotter, nadalje v soboto točno ob 18. uri izpred trgovine Baloh & Rosina na Grajskem trgu, vodi g. I. Baloh; v nedeljo, dne 28. avgusta, odhod točno ob 5. uri zjutraj izpred Velike kavarne. Pričakujemo obilno udeležbo! — Odbor.

m Red in nepristranost na stanovanskem uradu. V kolikor nam je že znano, je poverjenost za socialno skrbstvo razrešilo prof. Voglarja njegove dolžnosti kot predsednika stanovanskega urada. Kmalu potem je sledilo imenovanje g. Zorna, ki še pa do današnjega dne iz nerazumljivih razlogov ni nastopil svojega mesta. Na stanovanskem uradu vlada zaenkrat anarhija. Spočetka so listi zagotavljali, da se bo nova komisija pod predsedstvom novoimenovanega predsednika konstituirala že 15. t. m., a vključ temu se to ni zgodilo. Kdo je kriv, da pašuje na stanovanskem uradu neka trojica nikomur odgovornih uradnikov. Ako država ne more v tem uradu postaviti potrebnega reda, ga naj prepusti občini, ki bo svojo vlogo gotovo desetkrat bolje rešila!

m Slovenska zastava v Mariboru

raztrgana. Spomnim se na bivše ča se, ko sem čital v "Našem Domu", s kako besnostjo so Nemci odstranili slovensko trobojnico z zvonika pri Sv. Lenartu in s kakšnimi zlobnimi naklepi so nemški uradniki izpodnašali fla slovenskim znakom v slovenskem Mariboru. Naj bodo Nemci prepričani, da jih večina mariborskih Slovencev ne bode silila, da naj v sedanjih razmerah razobešajo jugoslovanske zastave ob gotovih prilikah, kajti večina mariborskih Slovencev se ne sklepa samo iz razobešanja narodne zastave na zvesto državljansko prepričanje, ampak bo delovala že z drugimi pripomočki, da maloštevilni ne bodo več terorizirali večine. Kličem pa tudi vsem Slovincem v Mariboru: Čas je že, da prenehajo švabčarjenje po ulicah, uradih in drugih javnih prostorih. Doka-daj bodemo še videli švabčariti osebe v državnih uniformah?! Povod za te vrste je grdi čin, ki se je zgodil v noči med 21. in 22. t. m. V tej noči so neznani zlikovci odtrgali s silo z drga slovensko zastavo iz okna hiše št. 11 v Orožnovi ulici. Prosimo tem potom varnostne organe, naj se temu delu v Strossmajerjevi ulici obrne nekoliko več pozornosti, ker se čujejo različni glasovi in včasih tudi kaj vidi in opazi.

Orlovski vestnik.

Orlovska slavnost v Ljutomeru.

"Orel" v Ljutomeru bo dal dne 8. septembra slovesno blagosloviti novo orlovsko zastavo, katero so izdelale Solske sestre v Mariboru.

Spored slavnosti je sledeči:

Ob 7. uri sprejem došlih bratov in gostov ter zbirališče na vrtu gosp. Reka. Ob 9. uri blagoslovištev zastave in sv. maša za padle člane odseka na Glavnem trgu. Ob 11. uri obhod po trgu.

Popoldan ob 2. uri večernice. Po večernicah slavnostni govor. Govori g. dr. Anton Korošec. Ob 3. uri javna telovadba v Sršenovem logu, kjer nastopi tudi Strassburška vrsta. Po telovadbi prosta zabava. Zvečer ob 8. uri komerz v gostilni "Triglav" in srečolov.

Svira Ljutomerska orlovska godba 24 mož.

Murpoljci! Slovenci! Pridite in skupaj s svojo mladino manifestirajte za slovensko krščansko misel!

o Orel v Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji priredi dne 28. t. m. celodnevno prireditev, združeno s telovadnim nastopom in prosto zabavo. Po telovadbi se uprizorijo dve igri in sicer: komedija "Najdenček" in burka "Dva gluha". Sodelujeta svetinjska godba in domači pevski zbor. Pridite v obilnem številu. Odbor.

o Središki Orel obhaja v nedeljo, dne 4. septembra desetletnico svojega

delovanja in proslavi ta svoj zgodovinski dan s celodnevno prireditvijo. Bratske odseke, sesterske orliške krožke ter vse krščanske organizacije od blizu in daleč vabimo na to prireditev, da se je polnoštevilno udeleže. Narodne noše dobrodošle! Pošljite prijave, da vam dokažemo izkaznice za polovično vožnjo. Natančen spored priobčimo pravočasno. Toraj na svidenje dne 4. septembra v Središču. Bog živi!

o Mariborsko okrožje. Vsem odsekom. Prireditve so dovoljene. Orlovski tabor v Slov. Bistrici bo 11. septembra z istim vspešdom, kakor je bil naznanjen za 21. avgust. Prosimo bratske odseke, da nemudoma vpošljejo še enkrat prijave glede udeležbe na taboru. Natančneje v okrožnici. Bog živi!

Naši shodi.

d Shodi poslanca Roškarja dne 14. avgusta pri Sv. Juriju ob Ščavnicu, v Gor. Radgoni in Ivanjcih so se dobro obnesli. — Shoda pri Spod. Sv. Kungoti in Sv. Jurju ob Pesnici dne 21. avgusta pa sta radi smrti kralja Petra morala izostati. — Samostojneži pa so razkričali, da si poslanec Roškar ni upal na shode. To delajo celo tisti čas, ko leži kralj na mrtvaškem odru!

s Politični shod v Oplotnici. Naša stranka povsod pridobiva tal. Tako je Slov. ljudska stranka pri zadnjih občinskih volitvah sijajno zmagała in dobila veliko absolutno večino. Naši volilci so naprosili poslanca Pišeka in strankinega tajnika Zebota, da priredita politično zborovanje. Prišla sta v nedeljo, 14. t. m. Na prijaznem vrtu gostoljubne gospe Kunej smo zborovali. Zbralo se nas je veliko število mož in mladeničev, pa tudi žen iz domačih in okoliških župnij. Predsedoval je posestnik Rakovnik. Prvi je govoril posl. Pišek, potem pa Zebot. Poslušali smo ju celi dve uri zelo pazljivo. Utrdila sta nas v prepričanju, da je edino sl. kmetska zveza, oziroma Slov. ljudska stranka naša prava zaščitnica. K besedi se je oglašil tudi demokrat kolar Petelinšek, a je bil zmeren v svojih besedah. Nazadnje smo sprejeli naslednje resolucije: Somišljeniki SUS, zbrani dne 14. avgusta na shodu v Oplotnici, najodločneje zahtevamo: 1. Versko šolo. Vzgojo brez Boga odklanjamo, zato ponovno zahtevamo, da verski duh prešinja ves pouk in vso vzgojo. 2. Odločno protestiramo proti uvedbi sokolske organizacije v naše šole. 3. Zahtevamo prost izvoz živine. 4. Odpišejo naj se davki zaradi nezonsne suše, ki nam je uničila polovico letošnjega pridelka. Vlada naj pomore ljudstvu od suše prizadetih šlajerskih krajev s podporami v žitu. 5. Naročamo Jugoslov. klub, da zahteva od vlade, da z vsemi sredstvi pospeši našo lesno trgovino. 6. Izreka-mo našim poslancem, posebno dr. Korošcu, zaupnico in zahvalo za močat nastop za samoupravo Slovencev in pravice slovenskega ljudstva. 7. Obsojamo izdajstvo Samostojne v zadevi

Gladiatorji.

Prva knjiga. — Eros.

(9. nadaljevanje.)

Zdelo se ji je, kot da bi bil sam božanstveni Merkurij stopil tamle iz svojega marmornatega podstavka, in se ji poklonil. Visokozrastel, vitek, pa polnega telesa, silnih mišic, pa vendar umerjenih udov in stal preč njo, v veličastvenem miru svoje nepremagljive telesne moči, v žaru mladosti in zdravja ter moške lepote, posebljen vzor močnatosti, utelešen bog.

Mirina je bila ženska, mlado deklet, in njene oči je kaj lahko omamila moška lepota.

Glas se ji je nekoliko tresel, ko se je nemirno zasmejala in z negotovo roko vzela darilo lepega sužnja.

"Ali nočeš nekoliko vstopiti?" ga je vabila in rdečica je zalila njena zagorela lica — to pot se ji ni bilo treba truditi —, ni navada, da bi kdo odšel iz Valerijine hiše, pa da ne bi bil lomil njenega kruha in pokusil njene-ga vina!"

Toda ponosni suženj se je opravičil, kratko, skoraj robato. Ni izgubil

s tem niti pešnja prostora, ki si ga je pridobil v Mirininem sreč.

Ni mu ugajalo v tej hiši, niti v portiku bi ne bil hotel ostati. Razkošnost, ki je prevevala Valerijin dom, je težko legala na njegove ude in čute, mu je dušila prsi. — In žalitev, ki mu jo je zadajal Automedont, ga je še živo pekla v sreč. Kako si je želel, da bi mu bil deklški mladič enak po moči in rasti! Pograbil bi ga in vrigel z voza, Ejen je malomarno stal in si izzivalno sukal svoje dolge kodre okrog nežnih prstkov — vrgel preko vseh štirih konj tja po tlaku ter ga naučil britanskih mišic in britanske moči.

— in njegovega gospodarja — za njim! — je pomislil. Ker že se je zdramila v njegovi duši zoper tribuna lista tajna, izpočetka še nerazumljiva od-pornost in mržnja, ki nas svari pred bodočim nasprotnikom in sovražnikom in ki jo je tribun vsikdar vzbujal v vseh poštenih in odkritih značajih.

Odsel je. Placid pa je gledal za njim z računajočimi očmi.

Tribun Placid je bil eden tistih ljudi, ki računajo z vsem, kar jim pride na pot, da bi jim utegnili v bližnji ali daljni bodočnosti služiti kot

sredstvo v dosego njihovih namenov. Ako je naletel na vojaka izrednega poguma, na človeka bistrega duha, na zensko posebne lepote, si je koj rekel, da morebiti pride kedaj priložnost, ko mu bo ta ali oni koristil, četudi ga še trenutno ne potrebuje, in računati je njegovo vrednost — —.

Cudil se je nekoliko, da te-le jeklene postave še ni videl med Licinijevimi sužnji — Licinij je namreč iz posebnih vzrokov oprostil svojega sužnja-ljubljenca vseh nižjih poslov ter vsakršnega dotika s svojimi gostmi — pa sklenil je, da ne bo izgubil izpred oči človeka, ki je bil kakor ustvarjen za gimnazij* ali pa za borbo v amfiteatru** in čustveno krvoločnega zadovoljstva se mu je prikradlo v srce, ko je v duhu gledal, kako bi se orjaška, mišičasta postava sužnjeva zvijala v bolečinah smrtnega boja —.

* Telovadna in borbena šola.

** Podolgovato zaokrožena stavba brez strehe, kjer so predstavljali gladiatorstvo igre in borbe z divjimi živalmi. Prostori za gledalce so se stop njema dvigali v krogu nad areno, s leskom posutim prostorom, kjer so se vršile igre in borbe.

Pa tudi zavist je grizla ponosnega Patricija, ki je malomarno in leno slo-nel na blazinah svojega pozlačenega vozička v vsem sijaju svojega plemenitega rodu, bogastva in vpliva — zaviden je bil brezpravnemu, brezimnemu sužnju, ki je tako ponosno, syobodno nastopal v svoji možati lepoti.

"Ce bi te bil udaril, Antomedont", je dal duška svojim neprijetnim čustvom in zbodel pomehkuženega, razvarenega mladiča, ki je držal vajeti po-jeg njega na vozu, "ne, če bi bil le sa-mo prst položil na tebe, ti bi nikdar več ne odprl ust in jaz bi bil rešen najnadležnejšega lenuha svoje družine! — Rahlo, rahlo z onim-le zunan-im konjem! Ali ne vidiš, kako grize uzdo! — Rahlo, fant, pravim, in peji-me nazaj na forum!"

Udobno se je naslonil v blazino in voz je odhitel.

Pri vratih portika pa se je pojavila Mirina. Ni opazila odhajajočega patricija, sanjavo so zrlje njene oči po predveži, nato pa se je vrnila, odkoder je prišla, glava ji je nalahno klonila, rahel smehljal se ji je prikradel na ustna in zamišljen vzdih ji zatrepal v topleni, duhtečem zraku. — — —

(Nalja prihodnj.)

slovenske samouprave. 8. Odločno ugovarjamo proti koritarskemu razmeščenju našega davčnega denarja med Turke (1200 milijonov) in med samostojne (200 milijonov). 9. Zahtevamo revidirano ustavo in s tem samoupravo Slovenije in samoupravno ureditev drugih državnih pokrajin.

Dopisi.

† Župnik v p. Jakob Zupančič. Blag mož je zopet zapustil naše vrste, mož, ki zasluži, da mu naš list posveti nekaj vrstic. Rojen dne 21. julija 1846 v narodni Jarenini je stopil v službo Gospodovo dne 21. julija 1872. Bil je priden in vesten delavec v vinogradu božjem; povsod, kjer je služboval, je ostal v najboljšem spominu. Največji del svojega življenja je preživel kot župnik v Gotovljah pri Zalcu. Prijazne cerkvice je lepo prenovil, oskrbel dva nova oltarja in jej dal tudi na zunan lepšo obliko. Neizmerne ved pa je vredno, kar je storil in dosegel v duhovnem oziru. S svojo gorečnostjo je prenovil duhovno svoje ljubljeno čredo; česar ni dosegel z besedo, to je dosegla njegova molitev. Vsak večer po zimi in po letu je opravljal v cerkvi s svojimi bližnjimi župljani sv. rožni venec, litanije in večerno molitev. Njegov klečalnik v cerkvi pred oltarjem je bil za njegove udane ovčice glasen pridigar, pravi misijonar. In njegova hiša je bila duhovniški hospic. Prihajali so sobratje od vseh strani, kakor sinovi k svoje-

mu očetu, v njegovi gostoljubni hiši so našli vsi prijazen sprejem. Za nje je žrtvoval vse: blago, čas in zdravje. Resno se je zanimal tudi za vsa socialna vprašanja in se trudil, da bi povzdignil gnetno stanje svojih župljanov. Ziva vera, mir in zadovoljnost naj bi vladali v Gotovljah — to je bila njegova želja. Mirno in tiho so tekli dnevi v lepem „Tuskulu.“ V gospodarstvu sta ga podpirali z vso udanostjo in ljubeznijo dobri sestri Ana in Terezija, ki sta mu tudi stregli v pre mnogih težavah njegove dolgoletne bolezni z nadčloveško požrtvovalnostjo, kakor nekdanji pridni sestri Marija in Marija bratu Lazarju v gostoljubni hiši v Betaniji. Ker pa radi boleznih ni več mogel opravljati svoje službe tako zvesto kakor mu je velevala vest, je leta 1916 stopil v pokoj. V bližini cerkve si je nakupil majhno posestvo, kjer je v božjem miru živel s svojimi sestrami. Pridno je še pomagal, kjer je le mogel, v dušepastirstvu; drugače pa je živel tiho in skromno, kakor da ga ne bi bilo več. Ljubil je pripravnost, odkritosrčnost, močnost, značajnost. Odlikovanja ali posvetne časti ni iskal, dovolj plačila mu je bilo, da je storil svojo dolžnost. Bil je v resnici duhovnik po Sreču Jezusovem, krojek in iz srea ponižen. Zato so ga tudi tako iskreno in odkrito ljubili duhovni sobratje in tako radi obiskovali prijatelji. In zdaj je umrl dobri „brat Lazar“, umrl zvesti delavec Gospodov, umrl skrbni oče in pastir; dne 11. avgusta, v osmini praznika sv. mučenca Lovrenca, je zatisnil svoje trudne oči.

In zaplakalo je vse kakor v Betaniji. In pribiteli so sosede in znanci, bratje in sobratje, da bi tolažili skrbni sestrski radi umrlega brata; 15 duhovnikov ga je spremljalo na njegovem zadnjem potu. In ko so izročili njegove telesne ostanke materi zemlji, je telo mlado in staro, da se je dopolnila beseda: Glej, kako so ga ljubili. Tako ne umrje grešnik, tako umrje le pravičnej. Bodi mu vsedobri Bog plačnik za vsa plemenita dela, naj mirno počiva na Sreču svojega Gospoda, ki ga je ljubil z vso svojo dušo. Blag mu spomin! Potrjima sestrama pa naše iskreno sožalje! V trdni, močni veri, ki jo je pokojni brat vedno oznanjeval in kazal z besedo in zgledom, naj prenašata bridko ločitev v trdnem prepričanju. On, ki je vstajenje in življenje, bo obudil zopet brata in zopet bo združil dobro „betanjsko“ družino iz Gotovelj. — Iz hvaležnosti F. P.

Sv. Lenart v Slov. gor. Tukajšnjemu Sokolu se je posrečilo, priložiti tudi zaslužnega g. V. in njegovo ženo. Mož, ki je svojčas aspiriral na članstvo Súdmarke in njegova žena ki je isti čas uslužno agitirala za isto družbo, sta bila 14. leta med nasprotniki naših zavednih ljudij, toda danes prvačita v sokolskih krogih. Tudi za javen mir in red skrbita. Razgledno točko ima on v pisarni, kjer ga vidiš skoro redno pri oknu, „milostna“ pa preži v vzvišenem vogelnem oknu; ponoči sta tam po navadi dve oviti glavi na straži. Glasba je za uradništvu nespošobna. Zato je ta gospod preskrbel, da se je instrumentalni kvartet ne

katerih gospodov uradnikov naznaniti v Beogradu, ker njegova pritožba na prvem mestu ni zalegla. Sploh je to dvojica, kateri leži na srečo same blagor vseh in vsakega posebej. „Hoi!“ sokolski krog! Obbevalni jezik doma je seveda nemški.

Novejše.

Zagrebski občinski svet je včeraj razpustila, ker se je večina občinskega zastopa izjavila proti obeh deli deležbi zagrebske mestne občine na pogrebu kralja Petra. Nove volitve se bodo vršile v roku treh mesecev.

Pašič gre v Pariz. „Slovenec“ poroča: Ministrski predsednik Pašič na merava odpotovati v Pariz, da poseti našega novega kralja Aleksandra in mu osebno poroča o smrti in pogrebu pokojnega kralja Petra in mu predloži svoje predloge in vladne namere o glavnih poslih. Verjetno je, da se bo sta kralj Aleksander in Pašič skupno vrnila v Beograd.

MARIBORSKA KOČA

najlepše planinsko letovišče.

Oskrba celo leto. Krasni razgled.

Borovnice, maline in bezgove jagode kupuje Industrija sadnih izdelkov v Selnici ob Dravi. 4-13 467

Ostrožnice, robidnice, brusnice kupuje najdražje Industrija sadnih izdelkov v Selnici ob Dravi. 4-13 469

Zrelo grozdje iz vinogradov mariborske okolice plačuje najbolje Industrija sadnih izdelkov v Selnici ob Dravi. 4-13 468

Dinamo za električno luč pri mlinu ali žagi se proda za 1.600 dinarjev. Več izveste v Mariboru, Koroška cesta 5. Cirilova tiskarna. 470

Proti dobremu se plačilo vzame v najem večji prostor za delavnico ali skladišče. Ponudbe na upravnishvo lista.

Učenec za slaščičarno se sprejme. Kocijanarjeva ulica 17, Celje. 2-2 473

Kupujem bezgove jagode in koprivnice ali robidnice v vsaki množini po najvišji ceni. Matija Lah, Maribor, Glavni trg 4. 2-3 481

Uspešnje prošnje piše Voršič, Maribor, Vrbanova ulica 19. 2-2 474

: Maline in drugo sadje :

2-2 kupuje vsako množino 463

Mariborska mlekarja in tovarna sadnih konzerv, družba z o. p.

Velika zaloga UR vsakovrstnih in verižic, prstanov, uhanov, ter jedilnega orodja itd. Vsa v tož stroko spadajoča popravila izvršujem točno in po ceni. **Lovro Stojec,** urar, Maribor, Jurčičeva ul. 8 (Edmund Schmidgasse). 314

Trgovski pomočnik

in dva učenca se sprejmejo v manufakturni trgovini v Mariboru, stanovanje in hrana v hiši. Ponudbe pod M. S. na upravo lista. 484

la Dunajski kvas

ponuja F. Lepoša, trgovina, Maribor, Gosposka ulica 56. Razpošiljanje na vse strani. 482

Tvrška Rado Polak

v Ormožu sprejme takoj v svojo mešano trgovino trg. učenca, ki ima primerno šolsko izobrazbo ter veselje do trgovine. 485

Pozor!

Edina tovarniška zaloga: Plachte impregnirane, za vozove
2 m široke, 3 m dolge K 888—
3 „ „ „ 1880—
3 „ 4 „ „ 2250—
4 „ 4 „ „ 2400—
4 „ 6 „ „ 3500—
druge velikosti poljubno v par dneh.

Konjske dežne plachte s kumet-špico, v treh velikostih na razpolago po tovarniških cenah.

Pošiljatev po pošti na vse kraje. Edinole pri

Alojzij Gnušek, Maribor, 12 Glavni trg št. 6. 417

Zdravnik dr. Frank

zopet ordinira Prešernova ulica 2, od 10.—11. in od 2—2 14.—16. ure. 477

: Streharna :

trška za pokrivanje streh

RUD. BLUM v Mariboru, Aškerčeva ul. 22

priporoča svojo še obstoječo zalogo splošno znanega

najboljšega izvirnega

„Hatschek eternita“

ter strešne opeke, cementa za les, strešne lepenke za pokrivanje streh. — Strogo solidno in strokovno delo zajamčeno.

Kdor ne verjame, naj poskusi, in prepričal se bo, da se kupi: 390

Klobuke,

obleko,

perilo,

čevlje,

dekolenice, potov. košare, torbice za trg in razno galanterijsko blago najboljše in najceneje pri trdkih

Jakob Lah, Maribor, Glavni trg 2.

MALINOVEC

sladek, dobite po pošti od 3 do 40 kg, po železnici od 20 kg naprej. Izdeluje se trojna kakovost: B po 34 K, GI po 48 K, GS po 52 K za 1 kg. Zadnji malinovec (GS) je najbolj gost. Ljubijo ga kavarne in gostilne. Za pristnost in izbornost blago jamči zdravim in bolnim odjemalcem

Industrija sadnih izdelkov v Selnici

ob Dravi. 315

Prodajalni oddelki:
Mariborska električna in strojniška družba z. o. z.

„Melistroja“
Maribor.

Trg. odd.: Gosp. ulica 8, telefon 267.

Brzoi.: Melistroja Maribor

Tehn. odd.: Aškerčeva ulica 22, telefon 94.

Izdelovanje proračunov in izvršitev inženirskih del za stroje—10+ stavbe ter elektrotehniko. 400
Tozadevna pojasnila radevolje vsikdar na razpolago.

LIVARNA

ZA ZVONOVE IN KOVINE

POPREJ DENZELA SINOV

MARIBOR : KOPALIŠKA ULICA 9

je zopet v obratu!

CERKVENE ZVONOVE

izdeluje surove litve v vseh kovinah in zlitvinah (bron, medenina, aluminij itd.)

UMETNA LIVARNA

RELIEFI, CERKVENI SVETILNIKI

Vsa oprema za žgalnice, kletarstva, pivovarne, opreme za plin in vodovod, opreme za cevi, pipe za pivo, uteži iz medenine lastnega izdelka. Popravljalnica za brizgalne itd.

22+

inž. J. & H. Bühl.

166

Naznanilo.

Čast mi je, cenj. občinstvu Maribora in okolice naznaniti, da sem svojo **medicinalno drogerijo v Mariboru, Gosp. ulica 23,** opustil in prosim p. n. občinstvo, da svoje zaupanje in naklonjenost ohrani moji lekarni „**Pri Zamorcu**“ v Gosposki ul. 12.

Mag. Pharm. Karol Wolf
lekarnar.